

Gemensamma nyckeltal i försäkringsbolagens årsredovisningar; Skadeförsäkringsbolag

Antagen av Sveriges Försäkringsförbund styrelse september 1991

Sveriges Försäkringsförbund anser det väsentligt att det i försäkringsbolagens årsredovisningar anges vissa nyckeltal som är enhetligt definierade. Detta underlättar jämförelse mellan bolagen för alla kategorier av läsare av årsredovisningarna.

Efter att Försäkringsbranschens Redovisningsnämnd tagit fram förslag till nyckeltal för skadeförsäkringsrörelsen har Försäkringsförbundets styrelse beslutat rekommendera alla skadeförsäkringskoncerner/skadeförsäkringsbolag att i sin årsredovisning använda nyckeltalen i enlighet med de föreslagna definitionerna och att alltid ta in följande nyckeltal:

För koncernen:

- Räntabilitet på justerat konsolideringskapital
- Justerad soliditet
- Konsolideringsgrad
- Totalkostnadsprocent – netto

För den svenska direktförsäkringsverksamheten:

- Skadeprocent – brutto
- Driftskostnadsprocent – brutto
- Totalkostnadsprocent – brutto

De nu uppräknade nyckeltalen är alltså obligatoriska. Definitionerna av dessa och de övriga nyckeltal som omfattas av rekommendationen återges i det följande tillsammans med kommentarer till nyckeltalens beräkning.

Observera noten på s 5 angående de nya redovisningsreglerna från 1996.

Nyckeltal, som omfattas av rekommendationen men inte är obligatoriska, bör inte avvika från de rekommenderade definitionerna utan en tydlig kommentar till hur nyckeltalet i så fall är beräknat.

Definitionerna bör ingå i en ordlista i årsredovisningen.

Principiella utgångspunkter

Nyckeltalen ska på olika områden vara

- intressanta från jämförelsesynpunkt mellan svenska bolag
- internationellt gångbara för jämförelse med utländska försäkringsbolag
- möjliga att beräkna utifrån information hämtad från bolagens årsredovisningar.

I beräkningen av nyckeltalen har fullskattemodellen använts, vilken är den gängse metoden, anvisad av Sveriges Finansanalytikers Förening. Den latent skattesatsen bör därvidlag vara 28 % eller i respektive land gällande skattesats.

För ömsesidiga bolag/koncerner bör justering för latent skatt vara frivillig.

Påpekas bör att underlaget för den svenska direktförsäkringsverksamheten i absoluta tal ej alltid kan återfinnas i årsredovisningen.

Gemensamma nyckeltal

Nyckeltalen kan uppdelas i:

- Avkastningsmått
- Soliditetsmått
- Effektivitetsmått
- Omsättningsrelaterade mått.

De obligatoriska nyckeltalen markeras med *.

Avkastningsmått

Räntabilitet på eget kapital bör definieras såsom:

Rörelseresultat minus betald skatt och latent skatt på bokslutsdispositioner i förhållande till beskattat eget kapital plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, beräknat som genomsnittet av ingående och utgående balans.

**Räntabilitet på justerat konsolideringskapital bör definieras såsom:*

Rörelseresultat minus betald skatt plus förändring av övervärden i tillgångar, minus latent skatt på bokslutsdispositioner och förändring av övervärden i tillgångar i förhållande till beskattat eget kapital plus obeskattade reserver plus övervärden i tillgångar (de båda sistnämnda med justering för latent skatt), beräknat som genomsnittet av ingående och utgående balans.

Räntabilitet på konsolideringskapital bör definieras såsom:

Rörelseresultat plus förändring av övervärden i tillgångar minus betald skatt justerat för resultat av extraordinära poster i förhållande till beskattat eget kapital plus obeskattade reserver plus övervärden i tillgångar, beräknat som genomsnittet av ingående och utgående balans.

Soliditetsmått

Soliditet bör definieras såsom:

Beskattat eget kapital plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt i förhållande till balansomslutning.

**Justerad soliditet bör definieras såsom:*

Beskattat eget kapital plus obeskattade reserver plus övervärden i tillgångar (de båda sistnämnda efter avdrag för latent skatt) i förhållande till balansomslutning plus övervärden i tillgångar.

**Konsolideringsgrad bör definieras såsom:*

Konsolideringskapital (= beskattat eget kapital plus obeskattade reserver plus övervärden i tillgångar) i förhållande till premieinkomst för egen räkning (med justering för sparandedelen i livförsäkring, t ex unit-linked).

Reservstyrka bör definieras såsom:

Försäkringstekniska reserver för egen räkning i förhållande till premieinkomst för egen räkning (både täljare och nämnare justerad för sparandedelen i livförsäkring, t ex unit-linked).

Effektivitetsmått (enbart för skadeförsäkringsdel)

Effektivitetsmått påverkas till stor del av bolagens/koncernernas mix av försäkringsgrenar. Grenarna redovisar nämligen inbördes påtagliga skillnader när det gäller såväl skade- som driftskostnadsprocent. Därför kan sällan relevanta slutsatser dras vid direkta jämförelser mellan olika bolags/koncerner. Tendenser i hur måtten utvecklas inom olika bolag/koncerner kan dock i vissa fall ge viktig information. Mest användbara är dessa mått när det gäller att över åren följa verksamheten i ett och samma bolag/en och samma koncern.

* *Skadeprocent* – brutto bör definieras såsom:

Försäkringsärsättningar i förhållande till premieintäkt.

Skadeprocent – netto bör definieras såsom:

Försäkringsärsättningar för egen räkning i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

* *Driftskostnadsprocent* – brutto bör definieras såsom:

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till premieintäkt.

Driftskostnadsprocent – netto bör definieras såsom:

Driftskostnader i försäkringsrörelsen – netto i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

Provisionsprocent – brutto bör definieras såsom:

Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring i förhållande till premieintäkt.

Provisionsprocent – netto bör definieras såsom:

Provisioner och vinstandelar i återförsäkring – netto i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

Omkostnadsprocent – brutto bör definieras såsom:

Driftskostnader i försäkringsrörelsen med avdrag för provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring i förhållande till premieintäkt.

Omkostnadsprocent – netto bör definieras såsom:

Driftskostnader i försäkringsrörelsen med avdrag för provisioner och vinstandelar i återförsäkring – netto i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

* *Totalkostnadsprocent* – brutto bör definieras såsom:

Summan av skadeprocent – brutto och driftskostnadsprocent – brutto.

**Totalkostnadsprocent* – netto bör definieras såsom:

Summan av skadeprocent – netto och driftskostnadsprocent – netto.

Omsättningsrelaterade mått (enbart för skadeförsäkringsdel)

De omsättningsrelaterade måtten bör penetreras vidare för att finna bättre beskrivande benämningar.

Bruttomarginal bör definieras såsom:

Resultat efter avgiven återförsäkring i förhållande till premieintäkt.

Nettomarginal bör definieras såsom:

Försäkringsrörelsens resultat i förhållande till premieintäkt.

Detta mått kräver för att vara jämförbart mellan bolagen att också beräkningen av allokerad ränta (kalkylränta) är enhetlig, vilket nu inte är fallet.

Vinstmarginal bör definieras såsom:

Rörelseresultat i förhållande till premieintäkt.

Sedan nya redovisningsregler införts år 1996 i ÅRFL (SFS 1995:1560) och i Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsbolag är det redovisning netto som anges av de flesta bolag i fråga om skade-, driftskostnads- och totalkostnadsprocent. Dessutom har kostnader för skadereglering flyttats från driftskostnader till skadekostnader vilket påverkar såväl driftskostnads- som skadeprocent.